

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ເຂົ້ານາງຊາດ ປະຈຳ ສປປ ລາວ

ພື້ນທີ່ຂອງ ສປປລາວ ຖືວ່າເປັນຕົ້ນ ກຳເນີດຂອງເຂົ້າ
ໜຽວ, ແລະ ເຂົ້າ ຊະນິດນີ້ຍັງກວມເອົາ 80% ຂອງ

ການຊົມໃຊ້ພາຍໃນປະເທດອີກ. ເຂົ້າແມ່ນອາຫານຫຼັກປະ
ຈຳວັນ, ໂດຍມີ ການບໍລິໂພກເຂົ້າຕໍ່ ຫົວຄົນສູງທີ່ສຸດໃນ
ໂລກໂດຍສະເລ່ຍປະມານ 160 ກິໂລກຼາມຕໍ່ປີ.

ການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ການຜະລິດທີ່ສຳຄັນ ແລະ ການຮັບ
ຮອງແນວພັນ ເຂົ້າທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ປະເທດໄດ້ບັນ
ລຸການກຸ່ມຕົນເອງດາວເຂົ້າ ແຫ່ງຊາດໃນປີ 1999, ສາ
ມາດຜະ ລິດເຂົ້າໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານໂຕນ ຕໍ່ປີ. ໃນປີ
2019, ພື້ນທີ່ການ ເກັບກຳກວມຫຼາຍກວ່າ 840,000
ເຮັກຕາ ເຮັດຜົນຜະລິດໄດ້ 3,5 ລ້ານໂຕນ.

ຮູບພາບ: ທ່ານ ດຣ. ນາງ ຈັນທະຄອນ ບົວລະພັນ ແລະ ທ່ານ ດຣ.
ເພັດມະນີແສງ ຊ້າງໄຊຍະສານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກປັບປຸງ
ແນວພັນເຂົ້າປະເທດລາວ

ການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາ ຊົນລາວ (ສປປ ລາວ)
ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາງຊາດ (IRRI) ເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 1968, ແລະ ໃນຫຼາຍ
ຊ່ວງທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາຂອງການຮ່ວມມືໄດ້ຊ່ວຍຊຸກຍູ້ຂະແໜງການຜະລິດເຂົ້າຂອງປະ
ເທດຕັ້ງແຕ່ລະດັບການຜະລິດກຸ່ມຕົນເອງໄປຈົນເຖິງການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ສາມາດ
ບັນລຸການກຸ່ມຕົນເອງດາວເຂົ້າໄດ້ໃນປີ 1999.

ການທົດສອບແນວພັນເຂົ້າປັບປຸງຈາກການຄັດເລືອກ ແລະ ການປັບປຸງແນວພັນຂອງ
IRRI ໄດ້ເຮັດວຽກໃນບັນດາປະເທດ ທີ່ພັດທະນາຕະຫຼອດຊຸມປີ 1970, ໂດຍມີການທົດ
ລອງຜົນ ຜະລິດ ໃນຫຼາຍໆຈຸດຢ່າງເປັນລະບົບ ເຊິ່ງເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 1973. ຕາມດ້ວຍການ
ເພີ່ມທະວີ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຫຼາຍໆສາຍພັນ ແລະ ແນວພັນຂອງ IRRI ໃຫ້ແກ່ຊາວກະ
ສິກອນ.

ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈທຳອິດລະຫວ່າງ ສປປ ລາວ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາງ
ຊາດ (IRRI) ແມ່ນໄດ້ເຊັນກັນໃນປີ 1987. ການຮ່ວມມືກັນນັບມື້ນັບເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນເມື່ອ
ໜ່ວຍງານຂອງສະວິດເຟືອການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມື (SDC) ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ
ໂຄງການການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ ຮ່ວມກັບ IRRI ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ແຕ່ປີ 1990
ເຖິງ 2007. ແຜນແທ້ຂອງໂຄງການຄືການພັດທະນາເຄືອຂາຍຄົ້ນຄວ້າວິໄຈເຂົ້າແຫ່ງຊາດ,
ເຊິ່ງໃນປີ 1995 ໄດ້ລວມເອົາທຸກໆແຂວງໃນ ທົ່ວປະເທດ.

ໃນເດືອນຕຸລາ 2011, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ IRRI ໄດ້ຮ່ວມກັນຈັດກອງ
ປະຊຸມຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍຝ່າຍ, ໂດຍມີສ່ວນຮ່ວມກັບນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ
ຈາກ ລັດຖະບານ, ພະນັກງານສິ່ງເສີມ, ຜູກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນເພື່ອກຳນົດ
ຂົງເຂດຂອງການຮ່ວມມື. ໃນນັ້ນລວມມີ ການປັບປຸງການຜະລິດແນວພັນທີ່ດີ ແລະ
ທົດສອບ ແລະ ການສ້າງແບບຢ່າງການຮ່ວມມືພາກລັດ - ເອກະຊົນ ເພື່ອການເຜີຍແຜ່
ເຕັກໂນໂລຢີດ້ານກະສິກຳ. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກກອງປະຊຸມ, ສົມທົບກັບການປ່ຽນແປງນະໂຍ
ບາຍ, ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຊາບເຖິງການພັດທະນາຍຸດທະສາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ
ເຂົ້າພາຍໃນປະເທດ.

ໃນເດືອນພຶດສະພາ 2017, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ IRRI ໄດ້ລົງນາມໃນຂໍ້ຕົກ
ລົງເປັນປະເທດເຈົ້າພາບເພື່ອສືບຕໍ່ ເພີ່ມ ທະວີການຮ່ວມມືເພື່ອສະໜັບສະໜູນໃນຂະແໜງ
ການເຂົ້າໃນສປປລາວຕໍ່ໄປ.

ຄວາມສໍາເລັດການອະນຸລັກຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງພັນທຸກໍາເຂົ້າ

ສປປ ລາວ ໄດ້ມອບແນວພັນເຂົ້າ ຫຼາຍກວ່າ 15,000 ຊະນິດ - ຊຶ່ງເປັນປະເທດອັນດັບສອງທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານ ແນວພັນເຂົ້າ - ເພື່ອ ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ທະນາຄານແນວພັນເຂົ້າ ຂອງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆ ຊາດ (IRRI). ໃນທາງກັບກັນ, ສະຖາ ບັນຄົ້ນຄວ້າ ເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ກໍໄດ້ສົ່ງມອບຕົວຢ່າງແນວພັນເຂົ້າຈຳນວນ 750 ຕົວຢ່າງໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ເພື່ອນຳໄປຂະຫຍາຍພັນ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າ ເພີ່ມເຕີມ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ຫຼາຍ ກວ່າ 11,000 ຊະນິດ.

ການພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ປະກອບສ່ວນໃນທຸກກິດ ຈະກຳກ່ຽວກັບການພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດຮ່ວມກັບຫຼາຍຄູ ຮ່ວມງານຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ. ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1968, ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ໄດ້ເປັນ ເຈົ້າພາບໃນການຈັດ ຝຶກອົບຮົມທາງ ດ້ານວິຊາການທີ່ມີຜູ້ ເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍ ກວ່າ 260 - ໃນນັ້ນມີ ແມ່ຍິງຈຳນວນ 40 ຄົນ - ມາຈາກ ສປປ ລາວ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ດ້ວຍເຫຼືອສະຖາບັນ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ (NAFRI) ສ້າງຕັ້ງສູນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າ (RRC).

ແນວພັນທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ ຈາກຊາວກະສິກອນ

ປີ 2004, ຊາວກະສິກອນລາວໄດ້ປູກແນວພັນເຂົ້າປັບປຸງໃໝ່ ຫຼາຍກວ່າ 60%, ເຊິ່ງເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງແນວພັນດັ່ງກ່າວໄດ້ຮ່ວມ ພັດທະນາແນວພັນຮ່ວມກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆ ຊາດ (IRRI). ໃນປີ 2008, ຊາວກະສິກອນທີ່ປູກເຂົ້າຕາມທົ່ງພຽງ ຫຼາຍກວ່າ 80% ນຳໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າທຽວປັບ ປຸງໃໝ່.

ການບໍລິຫານຈັດການແນວພັນທີ່ດີທີ່ສຸດ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ໄດ້ພັດທະນາ 07 ຂັ້ນ ຕອນໃນການບໍລິຫານຈັດການເຂົ້າໃນເຂດທົ່ງພຽງນ້ຳຝົນປະ ກອບມີ: ວິທີການເລືອກ ແນວພັນເຂົ້າ, ວິທີຜະລິດແນວພັນ ເຂົ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ການກະກຽມດິນ, ການບໍລິຫານຈັດການ ພືດພັນ ແລະ ເນື້ອທີ່ນາ, ວິທີການປະຕິບັດແລະ ເຕັກນິກຫຼັງ ເກັບກຽມ.

ພັດທະນາການຜະລິດເຂົ້າ

ດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ໃນ ການຄົ້ນຄວ້າ, ປັບປຸງແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ການບໍ ລິຫານຈັດການພືດພັນ. ໃນປີ 1990 ຜົນຜະລິດເຂົ້າທັງໝົດຢູ່ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 1.5 ລ້ານ ໂຕນເປັນຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານໂຕນໃນປີ 1999 ເຊິ່ງໃນຂະນະນັ້ນປະເທດສາມາດບັນລຸ ຄາດໝາຍການສະໜອງເຂົ້າທົ່ງພຽງພໍ. ໃນປີ 2019 ຜົນຜະລິດ ເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 3.5 ລ້ານໂຕນ.

ການຮ່ວມມືໃນປັດຈຸບັນໂຄງການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ (LACP Project)

ເດືອນມັງກອນ ປີ 2020, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ແລະ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ກົມແຜນການ ແລະ ການເງິນໄດ້ເຊັນຂໍຕົກລົງ ເພື່ອຮ່ວມມືກັນເສີມຂະ ຫຍາຍຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງ ຂັນ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ ໃນວຽກງານຂະແໜງກະສິກໍາຂອງປະເທດ (LACP Project).

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ຈະສະໜັບສະໜູນລັດຖະ ບານປັບປຸງຕ່ອງໂສ້ເຂົ້າ, ນຳໃຊ້ວິທີການ ບໍລິຫານ ຈັດການ ທີ່ດີທີ່ສຸດ ແລະ ພັດທະນາຍຸດທະສາດການສົ່ງອອກສິນຄ້າໃນ 05 ເຂດຂອງໂຄງການ ປະກອບມີ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ, ຄຳມວນ, ໄຊຍະບູລີ, ແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ປັບປຸງແນວພັນເຂົ້າທີ່ທຶນທານຕໍ່ດິນເຕັມ

ໃນປັດຈຸບັນ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໂຄງການຮ່ວມມືກັບ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບ ການທົດ ລອງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ແນວພັນເຂົ້າທີ່ທຶນທານຕໍ່ດິນເຕັມ, ໂຄງການດັ່ງກ່າວມີຈຸດປະສົງ ພັດທະນາຄູ່ມືຊາວກະສິກອນປູກເຂົ້າສໍາລັບເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກດິນເຕັມຢູ່ພາຍ ຍໃນປະເທດ

ການຮ່ວມມືລະດັບພາກພື້ນ

ສປປ ລາວ ເປັນສະມາຊິກຫຼັກຂອງເຄືອຂ່າຍເຂົ້າ ASEAN RiceNet ເຮັດໃຫ້ສາມາດທົດລອງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ແນວພັນ ເຂົ້າປັບປຸງລະຫວ່າງອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ໂດຍຢ່າງວອງໄວ.

ການພັດທະນາແນວພັນ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ສືບຕໍ່ພັດທະນາແນວພັນເຂົ້າທີ່ທຶນທານຕໍ່ດິນສະພາບທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດ ທີ່ສູງ ແລະ ຕອງເປັນເມັດພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ ເພາະສົມສໍາລັບ ລະບົບການເຮັດນາຢູ່ ສປປ ລາວ ບໍ່ວ່າຈະ ນາດໍາ ຫຼື ນາຍອດ. ແນວພັນທາດອກຄໍາ 1 ຖືກປັບປຸງໃຫ້ທຶນທານຕໍ່ນ້ຳຖວມ ແລະ ກາຍມາເປັນແນວພັນ ເຊບັງໄຟ 1. ແນວພັນນີ້ເພາະສົມທີ່ຈະປູກໃນເຂດທົ່ງພຽງທີ່ມີຄວາມສູງນ້ຳຖວມພາຍໃນ ປະເທດ.

ວິທີການປະຕິບັດ ແລະ ເຕັກນິກຫຼັງຜັບກຽວ

ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2006 ເປັນຕົ້ນມາ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆ ຊາດ (IRRI) ໄດ້ນຳສະເໜີເຕັກນິກຕ່າງໆພາຍ ໃນປະເທດ ປະກອບມີລະບົບການຈັດເກັບແບບປັດປັໄຫມີລິມຜານໄດ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງໝູດຄວາມຊື່ນ ທີ່ຜະລິດເອງໂດຍ ຜູ້ຜະລິດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຍັງນຳສະເໜີລະບົບປັບລະດັບໜ້າດິນໂດຍເລເຊີ ແລະ ນຳເຂົ້າ ເຄື່ອງມືນວດ ເຂົ້າຂະໜາດ ນອຍໃຫ້ແກສູນຄົ້ນຄວ້າຢູ່ແຂວງສະຫວັນນະເຂດແລະ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບໂຮງສີ ເຂົ້າຈຳນວນ 04 ແຫ່ງເພື່ອປັບປຸງ ໂຮງສີເຂົ້າໃຫ້ແປຮູບເຂົ້າໃຫ້ເປັນເຂົ້າອິນຊີ.

ການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ຂອງຊາວກະສິກອນ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ໄດ້ຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບບ້ານທີ່ມີຄວາມຊຳນານກ່ຽວກັບການປ່ຽນດິນ ຟ້ອາກາດຢູ່ບັນດາປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ປະກອບມີ ສປປ ລາວ ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມຖານ ການແລກ ປ່ຽນຄວາມຮູ້ ພາຍໃນຊຸມຊົນລະຫວ່າງບຸກຄົນ ແລະ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບລະບົບເມັດພັນ ເຂົ້າ ແລະ ວິທີການຜະລິດກະສິກໍາ ທີ່ແທດເພາະຕາການປ່ຽນແປງດິນຟ້ອາກາດ ແລະ ປະສົບການຂອງ ຊາວກະສິກອນ.

CONTACT

Yurdi Yasmi
Regional Representative for Southeast Asia
y.yasmi@irri.org

Siriphone Chanthala
Senior Officer- Administrative Coordination
s.chanthala@irri.org

IRRI Headquarters (Philippines)
+63 2 580 5600
info@irri.org

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້ານາໆຊາດ (IRRI) ມີຈຸດປະສົງເພື່ອ ປັບ ປຸງ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ໂພສະນາ ການ, ລົບລາງຄວາມ ທຸກຍາກ, ຄວາມຫິວ ແລະ ການຂາດສານອາຫານຂອງ ຜູ້ທີ່ອົງໃສເຂົ້າເປັນອາ ຫານຫຼັກ. ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກ ງານເຫຼົ່ານັ້ນ, ເປັນໃສ່ປັກປັກສຸຂະພາບ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງການປູກເຂົ້າທົ່ວໂລກທີ່ມີການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້ອາກາດເປັນສິ່ງ ທຸກທາຍ, ທັງສຸມໃສ່ສົ່ງເສີມຄວາມອາດສາມາດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການໃຫ້ໂອກາດແກ້ໄຂ ໂຫມ່ໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງອາຫານໂດຍຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.

ເດືອນມິຖຸນາ ປີ 2020